

prima instanță: S. Aramă
instanța de apel: Șt. Starciuc, L. Caraianu, M. Galupa

dosarul nr. 2ra-595/18

ÎNCHEIERE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexandru Morari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ministerului Apărării împotriva lui Alexandru Morari, intervenient accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la încasarea cheltuielilor pentru instruire,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 26 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Alexandru Morari și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 07 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 07 aprilie 2016 Ministerul Apărării a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Morari cu privire la încasarea cheltuielilor pentru instruire.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin ordinul comandantului Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” nr. 154 din 28 februarie 2011, Alexandru Morari a fost admis la studii în Academia Militară, iar la 26 iunie 2015 a absolvit instituția, obținând specialitatea „Transmisiuni și administrație publică”, fiindu-i eliberată diploma de licență seria ALII nr. 515133946457.

A menționat că la data de 28 iulie 2011 între Alexandru Morari și comandantul Academiei Militare a fost încheiat contractul de îndeplinire a serviciului militar pentru perioada 28 iulie 2011 - 28 iulie 2020.

A invocat că la data de 05 noiembrie 2015 prin ordinul Ministrului Apărării, pârâtul a fost trecut în rezervă conform pct. 140 lit. m) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 941 din 17 august 2006 (la inițiativa militarului), iar ulterior, prin ordinul comandantului Brigăzii nr. 3 Infanterie Motorizată nr. 225 din 24 noiembrie 2015 acesta a fost radiat din tabelul nominal al unității de la toate

tipurile de asigurare, fiind îndreptat pentru a fi luat la evidență militară în Secția Administrativă Militară Cimișlia.

A relevat că cheltuielile suportate de Ministerul Apărării pentru instruirea pârâtului la Academia Militară „Alexandru cel Bun” constituie pentru anul 2011 suma de 18 361 de lei, pentru anul 2012 suma de 69 853 de lei, pentru anul 2013 suma de 66 753 de lei, pentru anul 2014 suma de 93 517 lei, pentru anul 2015 suma de 59 853 de lei, iar în total suma de 308 318 lei.

A indicat că pârâtul a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 26 iunie 2015 – 24 noiembrie 2015, astfel, suma ce urmează a fi restituită de pârât proporțional termenului serviciului militar este în mărime de 282 624,83 de lei (308 318 lei: 60 luni x 55 luni = 282 624,83 de lei).

A susținut că pârâtul nu a suportat careva cheltuieli pentru studiile obținute, deoarece pregătirea cadrelor militare se efectuează din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat în baza comenzii de stat, în dependență de necesitățile Forțelor Armate, acesta fiind asigurat gratuit cu alimentație, echipament, bursă, cazare și asigurare medicală.

A invocat că pârâtul prin refuzul de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate în contract a lipsit Ministerul Apărării de un specialist în domeniu, creând obstacole la executarea misiunilor de bază și de luptă specifice Armatei Naționale, menite pentru asigurarea securității statului.

Solicită încasarea de la Alexandru Morari a cheltuielilor suportate pentru instruire în sumă de 282 624,83 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din 08 septembrie 2016 a fost atras în proces Serviciul de Protecție și Pază de Stat în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 07 februarie 2014 a fost admisă acțiunea și a fost încasată din contul lui Alexandru Morari în beneficiul Ministerului Apărării suma de 282 624,83 de lei, cu titlul de cheltuieli suportate pentru instruire.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, pârâtul în baza contractului din 28 iulie 2011 s-a obligat să îndeplinească serviciul militar cel puțin 5 ani, însă efectiv a îndeplinit serviciul militar pe perioada 26 iunie 2015 până la 24 noiembrie 2015, astfel, cheltuielile suportate pentru instruire urmează a fi restituite, făcând trimitere la prevederile art. 35 alin. (11) al Legii nr. 162 din 22 mai 2005 cu privire la statutul militarilor și art. 27 alin. (6) al Legii nr. 1245 din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 26 octombrie 2017 a fost respins apelul declarat de către Alexandru Morari și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 31 ianuarie 2018 Alexandru Morari a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

A menționat că la data de 28 iulie 2015 a fost încadrat în serviciu militar în bază de contract până în anul 2020, însă din motiv că a fost îndreptat să îndeplinească serviciul militar în unitatea militară din or. Cahul, iar domiciliul său este în mun. Chișinău și în interesele păstrării familiei sale s-a eliberat din serviciu.

A invocat că, pentru a continua serviciu în interesele statului, la data de 01 aprilie 2016, peste aproape 5 luni de la concediere din Forțele Armate a fost angajat în funcția de ofițer de protecție din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

A relevat că conform prevederilor art. 1 al Legii cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat nr. 134 din 13 iunie 2008, Serviciul de Protecție și Pază de Stat este un organ de stat cu atribuții speciale în domeniul securității statului, iar conform art. 13 alin. (1) al Legii nr. 618 din 31 octombrie 1995 cu privire la securitatea statului, sistemul organelor securității statului se constituie din Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Poliția de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal, precum și din instituțiile de învățământ și alte instituții și organizații nemilitarizate ale organelor securității statului.

Consideră că fiind reangajat într-un organ de securitate al statului, continuă să îndeplinească funcțiile menite pentru asigurarea securității statului, iar specialitatea obținută în cadrul Academiei Militare - „Transmisiuni și administrație publică, comunicații și informatică” este una absolut necesară în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat conform prevederilor art. 11 lit. e) al Legii nr. 134 din 13 iunie 2008.

Astfel, a susținut că, în termenul stabilit în pct. 4¹ din Hotărârea Guvernului RM nr. 923 din 04 septembrie 2001 cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat, a fost angajat într-o instituție publică finanțată de la bugetul de stat, care face parte din sistemul organelor securității statului, și anume, în Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

Prin referința depusă la data de 21 martie 2018 intervenientul accesoriu Serviciul de Protecție și Pază de Stat a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 01 decembrie 2017 (f.d. 170), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 31 ianuarie 2018 (f. d. 176).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Alexandru Morari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Alexandru Morari asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Alexandru Morari ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Alexandru Morari se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic